

EL LLENGUATGE

Que rellisca

Els mots «resbalar» i «resbaladís» són castellanismes poc o molt introduïts en el nostre llenguatge parlat —i àdhuc, ai las!, en l'escrit. Els recullen, efectivament, tots els vocabularis de barbarismes, que solen proposar el verb *relliscar* per a substituir el primer i els adjectius *lliscós*, *relliscós*, *llenegadís* i *lliscadís* per al segon. Els diccionaris bilingües (castellà-català) són excepcionalment pròdigs en les seves propostes de formes adjectives equivalents de l'adjectiu «resbaladizo» del castellà (què és el cas que ens importa comentar): *lliscós*, *relliscós*, *rellisquent*, *lliscadís*, *llisquívol*, *llenegadís*, *llenegable*, *lleneguívol*, *llenegós*, *rossoladís*, *esmanyedís*, *llisquent*, *esvarós*, etc. Que «resbaladís» és un castellanisme innecessari és, doncs, ben evident: no són pas les seves equivalències correctes, que ens manquen, perquè cadascú triï la que li agradi més. Nosaltres, però, si ens ho permetien, aconsellaríem que cadascú triés més aviat la que li fos més familiar, la que reconegués com a pròpia del seu llenguatge heretat. I no seria pas gens estrany que més d'un ens digués que, de fet, enraonant amb tota franquesa, cap de les nombroses formes transcrits no li acabava d'ésser familiar del tot —i nosaltres seríem els

primers a dir-ho. Aleshores no hi hauria dubte que la forma habitual del llenguatge de qui això digués fora, no un adjectiu, sinó una frase verbal o relativa, (relativa o adjectiva, és clar). Perquè el fet és aquest: en lloc de frases com *Aquestes escales són relliscoses* o *Unes rajoles molt relliscoses*, és molt normal dir *Aquestes escales rellisquen* o *Unes rajoles que rellisquen molt*. El fet, com sabem, no és pas exclusiu d'aquest cas: *Pesa molt* és segurament una frase més habitual que no pas *És molt pesant*. És clar que en certes frases no podem prescindir d'un adjectiu. Però no pretenem pas combatre l'ús dels adjectius sinó, més simplement, intentar de fer adonar que si algunes vegades, malgrat la generositat de certes propostes com les que hem transcrit, hi ha qui no acaba de veure-hi la solució plenament satisfactòria, que reconegui com a pròpia, és perquè aquesta solució no es basa en un mot sinó en una frase.

El Fabra no reconeix encara aquest valor del verb *relliscar* (amb un subjecte com *terra*, *escala*, *rajola*, etc.). Però ja el trobem perfectament definit al nou Diccionari de l'Enciclopèdia, amb un exemple amb *terra* (m.) com a subjecte:

Albert Jané